

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เล่มที่ ๑
นิทานพื้นบ้าน

นางประทีป ชูสกุลชาติ
ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๖
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจะเกิดขึ้นได้นั้น ผู้เรียนต้องมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นคุณลักษณะนิสัยที่ดี มีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ที่ถูกต้อง การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน ช่วยให้เกิดความงดงามทางสติปัญญา และส่งเสริมให้สังคมเจริญก้าวหน้า การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดที่ ๑ การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ชุดนี้ เป็นการคิดวิเคราะห์พื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล มีวิจารณญาณ มีการไตร่ตรอง มองเห็นการณ์ไกล และรู้จักนำความสามารถไปใช้ในการเผชิญสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม โดยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีจำนวน ๔ ชุดดังนี้

ชุดที่ ๑ การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้าน

ชุดที่ ๒ การอ่านเชิงวิเคราะห์จากข่าว

ชุดที่ ๓ การอ่านเชิงวิเคราะห์จากโฆษณา

ชุดที่ ๔ การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ

ในการจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน โดยยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เสริมสร้างให้เกิดการกระตุ้น เพิ่มความสนใจแก่นักเรียนให้มีความสนใจต่อการเรียนรู้ การฝึกและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยยิ่งขึ้น

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านชุดนี้ จะเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดกระบวนการสอนคิด ให้กับนักเรียนได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้จัดทำขอน้อมรับคำแนะนำด้วยความขอบพระคุณยิ่ง

ประทีป ชูสกุลชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
คำแนะนำการใช้สำหรับครู	๑
คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน	๒
โครงสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์	๓
แฟ้มผังสาระการเรียนรู้	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน	๕
กระดาษคำตอบแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์	๖
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๗
ใบความรู้การอ่านนิทาน	๑๐
นิทานพื้นบ้านภาคใต้ เรื่อง เกาะหนูเกาะแมว	๑๔
แบบฝึกทักษะที่ ๑.๑	๑๖
นิทานพื้นบ้านภาคใต้ เรื่อง สี่เกลอ	๑๘
แบบฝึกทักษะที่ ๑.๒	๒๑
นิทานพื้นบ้านภาคใต้ เรื่อง ปลาแก้มขี้	๒๓
แบบฝึกทักษะที่ ๑.๓	๒๕
นิทานพื้นบ้านภาคใต้ เรื่อง ลูกเนรคุณ	๒๗
แบบฝึกทักษะที่ ๑.๔	๒๙
แบบทดสอบหลังเรียน	๓๑
กระดาษคำตอบแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์	๓๔
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๓๕
บรรณานุกรม	๓๖
ภาคผนวก	๓๗
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๑	๓๘
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๒	๔๐
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๓	๔๓
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๔	๔๖
แบบบันทึกการตรวจผลงาน	๕๐
แบบบันทึกคะแนน	๕๒

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับครู

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เล่มที่ ๒ มีแบบฝึกทั้งหมด ๔ ชุด แต่ละชุดมีแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้
ปฏิบัติกิจกรรม และเพื่อให้การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ
และเกิดประสิทธิผล ครูควรดำเนินการดังนี้

๑. เตรียมและศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ก่อนที่จะให้
นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึก
๒. ครูเตรียมและสำรวจความพร้อมของแบบฝึกทักษะให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
๓. ครูศึกษาเนื้อหาและลำดับขั้นตอนของแบบฝึกทักษะให้เข้าใจชัดเจน
๔. ก่อนลงมือสอนหรือปฏิบัติกิจกรรมครูควรอธิบายให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ในการทำ
แบบฝึกทักษะแต่ละครั้ง และให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการทำแบบฝึก
๕. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ก่อนที่จะศึกษาแบบฝึกทักษะแต่ละชุด
๖. ตระหนักอยู่เสมอว่าในการปฏิบัติกิจกรรมควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด อาทิ
การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การตรวจแบบฝึกด้วยตนเอง การเปลี่ยนกันตรวจผลงานกับ
เพื่อนในกลุ่ม หรือระหว่างกลุ่มตลอดจนการบันทึกคะแนน และการเปรียบเทียบพัฒนาการ
ของตนเอง
๗. ขณะที่นักเรียนทำแบบฝึกทักษะและปฏิบัติกิจกรรม ครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียน
คนใดหรือกลุ่มใดสงสัยให้แนะนำเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มไม่เป็นการรบกวนผู้อื่น
๘. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้งหนึ่ง
๙. การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

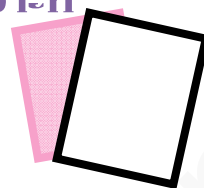
คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียน

๑๐. ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามคำแนะนำ สำหรับนักเรียนในหน้าถัดไป โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ชุดที่๑ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านชุดนี้มีแบบฝึกในการปฏิบัติกิจกรรมให้นักเรียนอ่านคำแนะนำการใช้และปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
๒. อ่านคำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้เข้าใจตามขั้นตอน
๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน ๑๐ ข้อในเวลา ๑๐ นาทีลงในกระดาษคำตอบแล้วตรวจคำตอบจากเฉลยส่งให้ครูตรวจสอบความถูกต้อง แล้วบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกท้ายเล่ม
๔. ศึกษาเนื้อหาสาระของนิทานทำความเข้าใจการอ่านเชิงวิเคราะห์แล้วทำแบบฝึกที่กำหนดให้จนครบทุกกิจกรรมตามลำดับ
๕. บันทึกคะแนนที่ได้ลงในแบบสรุปผล
๖. ทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อเวลา ๑๐ นาที ส่งให้ครูตรวจแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนท้ายเล่ม
๗. ครูประกาศผลการสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคนเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของตนเองกับการประเมินผลก่อนเรียน
๘. นักเรียนต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ดูหรือคัดลอกคำตอบของคนอื่น

โครงสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

สาระสำคัญ

การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านจะทำให้ผู้อ่านเกิดความสนุกสนานและเข้าใจ
เรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้นสามารถนำทักษะการอ่าน ไปอ่านและคิดวิเคราะห์เรื่องอื่นๆ ได้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ

แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ จับใจความสำคัญสรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ม.๒/๓ เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน

ม.๒/๔ อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ม.๒/๕ วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายนิทานพื้นบ้านได้

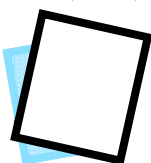
๒. นักเรียนสามารถอ่านวิเคราะห์เนื้อเรื่องตามที่กำหนดให้ได้

๓. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้อย่างเหมาะสม

๔. นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหา นิทานพื้นบ้าน เรื่องทั้งหมดเป็น
แผนภาพโครงเรื่อง ได้

๕. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

๖. นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน

แผนผังสาระการเรียนรู้

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

ใบความรู้ที่ 1 : การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน
พื้นบ้าน เรื่อง เกะหนูกะแมว

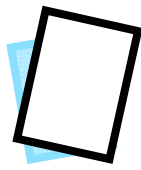
ใบความรู้ที่ 2 : การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน
พื้นบ้าน เรื่อง ลีเกลอ

ใบความรู้ที่ 3 : การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน
พื้นบ้าน เรื่อง ปลาแก้มขี้

ใบความรู้ที่ : การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทาน
พื้นบ้าน เรื่อง ลูกนรคุณ

แบบทดสอบก่อนเรียน

รายวิชา ท๒๒๑๐๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
 - ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้
 - ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
 - ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น สรุปเรื่องได้
๒. บุคคลในข้อใดไม่มีพื้นฐานในการอ่านเชิงวิเคราะห์
 - ก. ก่อนอ่านหนังสือทุกครั้งจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ภายในหนังสือ
 - ข. น้อยไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
 - ค. แดงอ่านเรื่องลูกชานาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจ เพราะเคยช่วยปู่ทำนา
 - ง. นารีได้ฉายาว่า หนอนหนังสือ เพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท
๓. ทำไมหมาและแมวจึงมีความคิดที่จะหนีออกจากเรือ
 - ก. เพราะเกิดความเบื่อหน่ายที่อยู่ในเรือมานาน
 - ข. เพราะ พ่อค้าให้แมวและหมาทำงานหนัก
 - ค. เพราะหมาและแมวทะเลาะกันอยู่บ่อยๆ
 - ง. เพราะหนูไม่ยอมช่วยเหลือลูกแก้ววิเศษให้

๔. เพราะเหตุใดหนูจึงยอมทำตามที่แมวสั่ง

- ก. กลัวหมาและแมวโกรธหากไม่ทำตาม
- ข. แมวให้หนูขึ้นฝั่งไปด้วยกัน
- ค. อยู่ในเรือไม่มีอาหารกิน
- ง. ถูกทุกข้อ

๕. ในเรื่องสี่เกลอสัตว์ชนิดใดที่มีนิสัยรักการทำงาน

- ก. เสือ, ไก่, กระจง
- ข. ไก่, นกอินทรี, เสือ
- ค. กระจง, นกอินทรี, เสือ
- ง. กระจง, นกอินทรี, เสือ, ไก่

๖. นิทานพื้นบ้านเรื่องใดแสดงถึงความเกียจคร้านและเห็นแก่ตัว

- ก. สี่เกลอ
- ข. ลูกเศรษฐี
- ค. ปลาแก้มขี้
- ง. เกะหนูเกาะแมว

๗. ปลาแก้มขี้ได้แหวนไปเป็นของตน ตรงกับสำนวนไทยอย่างไร

- ก. กระจดีได้น้ำ
- ข. ไก่ได้พลอย
- ค. ช้างได้พรวนเล่มงาม
- ง. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า

๘. ในเรื่องปลาแก้มขี้ข้อใดแสดงถึงความสามัคคี

- ก. ปลาทุกตัวยอมบอกความจริงว่าเอาแหวนไปเพื่อเอาใจหัวหน้าปลา
- ข. หมาขอความช่วยเหลือให้ปลาทุกตัวเอาแหวนคืนให้
- ค. หัวหน้าปลา เรียกประชุมปลาทั้งหมด
- ง. ปลาทุกตัวบอกว่าไม่ได้เอาแหวนไป

๘. อะไรเป็นสาเหตุให้ลูกชายและลูกสะใภ้ นำแม่ไปทิ้งไว้ในป่า

- ก. เพราะความยากจน
- ข. เพราะไม่ได้เงินจากแม่
- ค. เพราะต้องการซื้อแม่ใหม่
- ง. เพราะลูกสะใภ้รังเกียจแม่สามี

๑๐. เรื่องลูกเนรคุณให้ข้อคิดอะไรกับนักเรียน

- ก. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
- ข. เงินสามารถบันดาลทุกสิ่งทุกอย่างได้
- ค. ลูกที่ดีต้องตอบแทนคุณพ่อแม่
- ง. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

กระดาษคำตอบแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์

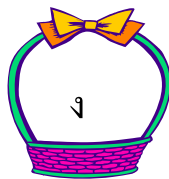
คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย (/) ลงใน
กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑.

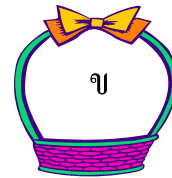
๒.

๓.

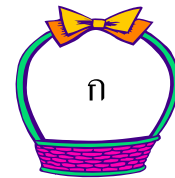
๔.

๕.

๖.

๗.

๘.

๙.

๑๐.

ใบความรู้ การอ่านนิทาน

การอ

การอ่านในชีวิตประจำวัน มีทั้งการอ่านในใจและการอ่านออกเสียง การอ่านจึงต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติตน เช่น การจัดหาที่นั่งให้สะดวกสบายและถูกสุขลักษณะ อ่านหนังสือในระยะเวลาที่เหมาะสมกับสายตา นอกจากนั้นจึงต้องคำนึงถึงมารยาทในการอ่านอีกด้วย ข้อพึงปฏิบัติและมารยาทการอ่านที่สำคัญ มีดังนี้

มารยาทในการอ่าน

๑. ไม่อ่านออกเสียงดังจนรบกวนผู้อื่น
๒. ออกเสียงถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธี
๓. กรณีอ่านหนังสือในห้องสมุด ต้องไม่ส่งเสียงหรือทำเสียงดังรบกวนผู้อื่น
๔. เลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
๕. อ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล ไม่หลงเชื่อในสิ่งมกมายไร้เหตุผล
๖. ระมัดระวังในการถือหนังสือมิให้เกิดความเสียหาย
๗. ถ้าต้องการเรื่องหนึ่งเรื่องใดจากหนังสือ อาจเพื่อนำไปเป็นหลักฐานอ้างอิง ควรถ่ายสำเนาไว้ ไม่ควรฉีกไปจากเล่ม
๘. การแสดงความคิดเห็นในการอ่านต้องมีเหตุผล ไม่อคติในการอ่าน
๙. เมื่อนำเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดจากเรื่องที่อ่านไปใช้อ้างอิงในงานเขียน เช่น รายงาน ควรใส่อ้างอิงถูกต้องตามหลักการเพื่อเป็นการให้เกียรติผู้เขียน
๑๐. ถ้าบังเอิญทำหนังสือเสียหาย ควรซ่อมหนังสือให้ถูกต้อง เพื่อมิให้หนังสือชำรุดยิ่งขึ้น

การสร้างนิสัยรักการอ่าน การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็กโดยผู้ปกครอง ผู้ใหญ่ในบ้าน ครูอาจารย์ ตลอดจนสื่อต่างๆ ในสังคมควรช่วยส่งเสริมการเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแต่ละระดับ ย่อมมีส่วนจูงใจให้เด็กอยากอ่านอยากรู้ อยากเห็น อยากค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม เพื่อจะได้เป็นนักอ่านที่ดีตลอดไป ในวัยแรกที่เริ่มหัดอ่านนั้นผู้ใหญ่อาจเร้าความสนใจด้วยหนังสือที่มีภาพประกอบสวยๆ หนังสือการ์ตูน นิทานที่สนุกสนาน มีภาพประกอบ หรือเมื่อเริ่มโตขึ้น เริ่มมีหนังสือ สารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น ที่ตรงกับความสนใจ ทำให้เขาเกิดความรู้สึกว่าหนังสือนั้นมีประโยชน์ มีคุณค่า และมีความหมายต่อเขามาก การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน จะมีส่วนอย่างมากในการจูงใจให้เด็กเข้าห้องสมุด และหยิบ

หนังสือมาอ่านจนเกิดความเคยชินกับการอ่าน หนังสือที่เหมาะสมกับวัย และรสนิยมของเด็กจะช่วยให้เกิดความรัก และความสุขกับการอ่านหนังสือ เมื่อเขาเติบโตขึ้นก็ควรได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านด้วยตนเอง ดังนี้

๑. ร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน เช่น อ่านแล้วนำเรื่องมาเล่าต่อ ขณะที่อ่านควรบันทึกชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง แนวคิดสำคัญของเรื่องและคุณค่า ฯลฯ ลงในบัตรทุกครั้ง
๒. จัดบันทึกข้อความ ถ้อยคำ เรื่องราว ข้อคิด ความรู้ที่มีประโยชน์หรืออาจลืมได้ง่าย เก็บไว้เพื่อเตือนความจำ หรือแบบให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้
๓. ใช้พจนานุกรมและสารานุกรม ช่วยในกรณีที่พบถ้อยคำ สำนวน หรือคำศัพท์ยากที่ไม่เข้าใจความหมาย หรือต้องการตรวจสอบความถูกต้อง
๔. สำนวนสมาธิในการอ่าน เพื่อจับสาระสำคัญหรือสารประโยชน์อื่นๆ ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
๕. ปรับอารมณ์ให้สอดคล้องกับข้อเขียน เพื่อสร้างจินตนาการและความเข้าใจ

ให้ลึกซึ้งขึ้น

๖. รู้จักลักษณะเฉพาะของวรรณกรรม เข้าใจศิลปะของภาษาในคำประพันธ์ รวมทั้งถ้อยคำในโวหารในงานนั้น

๗. สะสมประสบการณ์และความรู้เชิงภาษาให้กว้างขวางและมากพอจนสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว รับรสจากการอ่านได้อย่างซาบซึ้ง การอ่านเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก แต่คนจำนวนมากไม่ค่อยรักการอ่าน นักเรียนซึ่งอยู่ในวัยเรียนจะได้รับความรู้จากการอ่านเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องฝึกฝนตนให้เป็นนักอ่านจนติดนิสัยรักการอ่านไปตลอดชีวิต

(ที่มา : <http://dekza๓๘.blogspot.com/๒๐๑๐๐๑/blog-post.html>)

ประโยชน์ของนิทาน

เราจะเห็นว่าเวลาที่บอกเด็กๆ ว่า จะเล่านิทานให้ฟัง เด็กจะดีใจมากและรู้สึกตื่นเต้นไปกับเรื่องที่ฟัง ทั้งหมดนี้เป็นเพราะ นิทาน คือ เรื่องเล่าที่มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสั่งสอนอย่างสนุกสนานและไม่ให้เด็กรู้สึกว่าคุณสอน ซึ่งเราสามารถสรุปประโยชน์ของนิทานได้ดังนี้

๑. **นิทานช่วยเสริมปัญญาเด็ก** ในขณะที่พ่อแม่เล่านิทาน บรรยากาศที่เล่านิทานที่เกิดขึ้น เป็นบรรยากาศแห่งความสุขของทุกคน เป็นบรรยากาศแห่งความรัก ความอบอุ่น สร้างความผูกพัน มั่นใจ เชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะเสริมปัญญาเด็กได้

๒. **นิทานช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างคิด ช่างถามและช่างสังเกต** นิทานช่วยให้เด็กเป็นเด็กกล้าถาม เด็กมีความมั่นใจ ฉลาด แสดงความคิดเห็นถูกจังหวะ เรียกว่า มีความฉลาดทั้งทางปัญญา (IQ) และฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ด้วย

๓. **นิทานทำให้เด็กรู้ภาษาได้เร็ว** การเล่านิทานเปรียบเสมือนการสอนภาษาไปในตัว เด็กจะได้ยินได้ฟังรูปประโยค การใช้ภาษา ทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนนั้นๆ

๔. นิทานทำให้เด็กจับประเด็นเก่ง วิเคราะห์เก่ง การเล่านิทานให้เด็กฟังเล่าซ้ำๆ เด็กจะจำได้ทั้งเรื่อง เด็กจะมองภาพรวมของเรื่องทำให้เด็กรู้จักจับประเด็นย่อความเป็น รู้จักสรุปสิ่งเป็นระบบ เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

๕. นิทานสร้างให้เด็กมีจินตนาการ ในขณะที่พ่อแม่เล่านิทานนั้น น้ำเสียงน้ำเสียงที่เล่าเรื่องนั้น จะกระตุ้นให้เด็กสร้างจินตนาการเป็นภาพจินตนาการยิ่งใหญ่กว่าความรู้ จินตนาการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ใหม่ๆ เกิดขึ้นในโลกนี้ การเล่านิทานบ่อยๆ มากๆ เรื่อง จึงเป็นการสร้างจินตนาการไปพร้อมๆ กับการรับรู้ถึงความใหม่ที่ลูกยังไม่รู้มาก่อน

๖. นิทานช่วยสร้างคุณธรรมแก่เด็กได้ง่าย นิทานแต่งขึ้นเพื่อสอดแทรกคุณธรรมทักษะชีวิต หรือข้อคิดต่างๆ เป็นอุทาหรณ์ให้ผู้รับฟัง ได้ตระหนักรับรู้คุณธรรมทั้งหลายที่ลูกได้ฟังตั้งแต่ปฐมวัยจะจำฝังแน่นอยู่ในตัวเด็ก และนำไปใช้ในวัยรุ่น

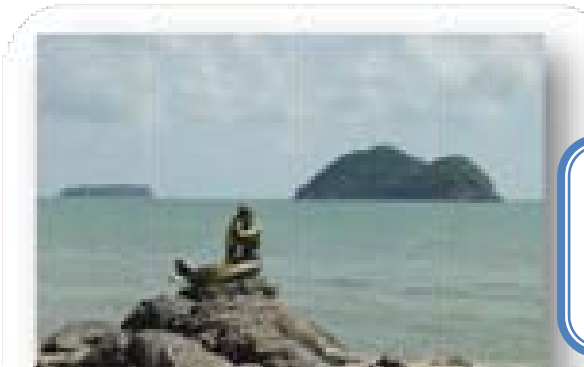
๗. นิทานช่วยสร้างสมาธิให้เด็ก ช่วงของการเล่านิทานเด็กมักจะฟังนิทานอย่างใจจดใจจ่อ ยิ่งเล่านิทานที่เหมาะสมกับของเด็ก เด็กจะเข้าใจและอยากรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป และนี่เป็นการสร้างสมาธิให้กับเด็กอีกวิธีหนึ่ง

๘. นิทานช่วยสร้างเด็กให้มีความรู้ ฉลาดทางอารมณ์ เมื่อเด็กฟังนิทานก็จะหาวิธีปรับตัว และสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อจะได้ฟังนิทานบ่อยๆ โดยสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กมีวิธีการพัฒนาปรับตัว เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๙. นิทานช่วยสร้างเด็กให้มีนิสัยรักการอ่าน การเล่านิทานหรืออ่านนิทานให้เด็กฟังบ่อยๆ เป็นการช่วยปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ของเด็กทุกมิติ เด็กจะเป็นคนรักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือได้ไว มีสมาธิ

นิทานพื้นบ้านภาคใต้

เรื่อง เกะหนูเกาะแมว

ภาพประกอบที่ 1 : เกะหนูเกาะแมว
ที่มา : <http://www.google.co.th/search4>

นานมาแล้วมีพ่อค้าจีนคนหนึ่งคุมเรือสำเภาจากเมืองจีน มาค้าขายที่เมืองสงขลา เมื่อขายสินค้าหมดแล้ว จะซื้อสินค้าจากสงขลากลับไปเมืองจีนเป็นประจำ วันหนึ่งขณะที่เดินซื้อสินค้าอยู่นั้น พ่อค้าได้เห็นหมากับแมวคู่หนึ่งมีรูปร่างหน้าตาน่าเอ็นดูจึงขอซื้อพาลงเรือไปด้วย

หมากับแมวเมื่ออยู่ในเรือนานๆ ก็เกิดความเบื่อหน่ายและอยากจะกลับไปอยู่บ้านที่สงขลา จึงปรึกษาวิธีการที่จะกลับบ้าน หมมาได้บอกกับแมวว่าพ่อค้ามีดวงแก้ววิเศษที่ใครเกาะแล้วจะไม่จมน้ำ แมวจึงคิดที่จะได้แก้ววิเศษนั้นมาครอบครอง จึงไปข่มขู่หนูให้ขโมยมาให้และอนุญาตให้หนูหนีขึ้นฝั่งไปด้วย

ครั้นเรือกลับมาที่สงขลาอีกครั้งหนึ่ง หนูก็ลอบเข้าไปลักดวงแก้ววิเศษของพ่อค้าโดยอมไว้ในปาก แล้วทั้งสาม ได้แก่ หม่า แมว และหนู หนีลงจากเรือว่ายน้ำจะไปขึ้นฝั่งที่หน้าเมืองสงขลา ขณะที่ว่ายน้ำมาด้วยกัน หนูซึ่งว่ายน้ำนำหน้ามาก่อนก็นึกขึ้นได้ว่าดวงแก้วที่ตนอมไว้ในปากนั้นมีค่ามหาศาล เมื่อถึงฝั่งหมากับแมวกองแย่งเอาไป จึงคิดที่จะหนีหมากับแมวขึ้นฝั่งไปตามลำพัง ดวงแก้วจะได้เป็นของตนเองแต่เพียงผู้เดียวตลอดไป แต่แมวที่ว่ายน้ำตามหลังมาก็คิดจะได้ดวงแก้วไว้

เช่นกัน จึงว่ายน้ำตรงรี่เข้าไปหาหนู ฝ่ายหนูเห็นแมวตรงเข้ามาก็ตกใจกลัวแมว
จะตะปบจึงว่ายน้ำสุดแรงและไม่ทันระวังตัวดวงแก้ววิเศษที่อมไว้ในปากก็ตกลง
จมหายไปในทะเล

เมื่อดวงแก้ววิเศษจมน้ำไปทั้งหนูและแมวต่างหมดแรงไม่อาจว่ายน้ำ
ต่อไปได้ สัตว์ทั้งสองจึงจมน้ำตายกลายเป็น "เกาะหนูเกาะแมว" อยู่ที่อ่าวหน้า
เมืองสงขลา ส่วนหมาก็ตะเกียกตะกายว่ายน้ำไปจนถึงฝั่งแต่ด้วยความ
เหน็ดเหนื่อยจึงขาดใจตายกลายเป็นหินเรียกว่า "เขาดังกวน" เป็นภูเขาตั้งอยู่ริม
อ่าวสงขลา ส่วนดวงแก้ววิเศษที่หลุดจากปากหนูก็แตกแหลกละเอียดเป็น
หาดทรายเรียกสถานที่นี้ว่า "หาดทรายแก้ว" ตั้งอยู่ทางเหนือของอ่าวสงขลา

ภาพประกอบที่ 2 : รูปปั้นแมวและหนู
ที่มา : <http://www.google.co.th/search4>

ตั้งใจฟังนะลูก

แบบฝึกทักษะที่ ๑.๑

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ย่าน

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสิ่งใด

.....

.....

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเป็นมาของเกาะหนูเกาะแมว

.....

.....

๓. สาเหตุของตำนานเรื่องที่ทำให้เกิดเกาะหนูเกาะแมว เกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

๔. ลูกแก้ววิเศษ มีอนุภาพอย่างไร

.....

.....

๕. พฤติ.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร :

ที่ไหน :

เหตุการณ์ที่ ๑ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๒ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๓ :

.....

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง :

.....

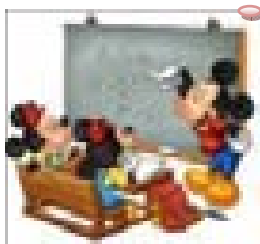
.....

ข้อคิดที่ได้ :

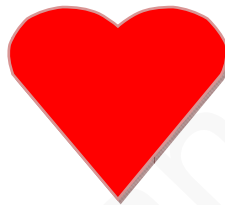
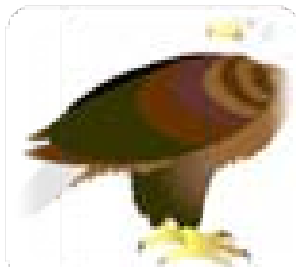
.....

.....

ตั้งใจเรียนนะจ๊ะ

นิทานพื้นบ้านภาคใต้ เรื่อง “สี่เกลอ”

นิทานสี่เกลอเป็นสัตว์สี่ตัวมีเสือ ไก่ กระเจง และนกอินทรี อาศัยอยู่บ้านเดียวกัน ช่วยกันทำงาน เมื่อถึงเวลาทำงานก็ไปทำกันทั้งหมด จึงมีการตั้งเวรหุงข้าวกัน โดยวันนั้นเป็นวันแรกเสือเป็นคนหุงข้าว ส่วนทั้งหมดที่เหลือก็ไปทำงานพอถึงตอนเที่ยงกระเจงรู้สึกทนทำงานต่อไปไม่ไหว จึงบอกว่าปวดอุจจาระ ขอไปทำธุระสักประเดี๋ยว ซึ่งตอนนั้นเป็นเวลาเที่ยง พอไปถึงบ้านก็แอบดูเสือหุงข้าวเห็นเสือกำลังแกงเนื้อวัว ครั้นถึงเวลากลับบ้านกระเจงก็ถามเพื่อนว่า “วันนี้แกงอะไรหรือเกลอ” “มิงรู้รี” เสือถาม “กระเจงบอกว่าใครตายถูกจะได้แกง 2 ถ้วย” เพื่อนๆ ทายกัน ก็ทายไม่ถูกเลย แต่กระเจงทายถูก กระเจงทายว่า “แกงเนื้อวัว” พอถึงเวลากินมันจึงได้แกงสองถ้วย

เช้าวันต่อมานกอินทรีเป็นผู้หุงข้าว กระเจงก็ทำเช่นเดิม เหมือนทุกที ทุกวันนั้นแหละพอถึงช่วงเวลานั้นก็แอบไปดูอีก นกอินทรีได้ปลาเอ๊ะ! นกได้ปลามาตัวใหญ่ เอามาแกงเป็นปลากะพง กระเจงก็รู้ว่านกอินทรีแกงปลากะพง พอกลับมาก็มาทายเพื่อน กระเจงบอกว่า ถ้าใครตายถูกได้ 2 ถ้วยอีก ไม่มีใครทายถูก แต่กระเจงทายถูกจึงได้แกงมาสองถ้วย

พอวันนั้น ไปอยู่บ้านพอไปอยู่ กระเจงก็กลับมาอีกทำเหมือนเดิมแน่นแหละ กระเจงพอมายังเห็นไก่กำลังแกงอยู่ "กะต๊ากๆ โครม กะต๊ากๆ โครม" กระเจงแอบมองเห็นไก่แกงไข่ พอกระเจงกลับมาก็ทนายเพื่อนอีกเหมือนเดิม เพื่อนๆ ก็ทนายไม่ถูก กระเจงทนายถูกอีก จึงได้แกง 2 ถ้วย สรุปคือ มันได้ไข่ 2 ใบ

พอถึงเวรกระเจง กระเจงอยู่บ้านเพียงลำพัง เพื่อนๆ ไปทำงานกันหมด ก็เลยไม่มีใครดู จึงไม่มีใครรู้เรื่องอย่างนั้น กระเจงทำเครื่องแกง ใส่เครื่องแกงอะไรๆ ไว้เสร็จ เมื่อถึงเวรตัวเอง มันก็รู้สึกกลัวว่าเพื่อนจะมาแอบดูเหมือนกัน "กะต๊ากๆ โครม กะต๊ากๆ โครม" กระเจงจึงใส่หม้อเต็มไปหมด จึงใส่หม้อไว้ทั้งหมดแสร้งว่าเป็นน้ำแกง ครั้นเมื่อเพื่อนกลับมา ก็จะกินข้าวกัน มันนอนเป็นไข่ ตัวลั่นสะท้าน ยิกๆ "ฮือ! ไข่" พอเสื่อมากินเสื่อชดน้ำแกง วู้ด! "เกลอกินจี๊กู" เสื่อถามว่า "อะไรวะ" "ไม่มีอะไร วันนี้ ภูนี้เป็นไข่ซะเกลอ ทั้งวันไม่ได้ทำอะไรเลย ไม่ได้หาอะไรมาแกง ทำน้ำแกงเปล่าให้กินซะเกลอ" แล้วเสื่อก็ชดอีกด้ง วู้ด! อีก "เกลอกินจี๊กู" เสื่อถามอีก "อะไรวะ" "ไม่มีอะไรภูนี้เป็นไข่ ไม่ได้หาอะไรแกง" เสื่อชดด้ง วู้ด! อีก และมันก็พูดด้งๆ ขึ้นมา "ฮือ! เกลอกินจี๊กู" "ว่าอะไรนะ" กระเจงกระโดด ลูกจันทน์ทั้งที่เป็นไข่นั้นแหละ เสื่อโกรธกระเจงที่ถูกหลอกก็วิ่งไล่จับกระเจง

พอกระจวงไปถึงพบรังต่อก็หยุดวิ่ง พุดกับเสื่อว่า "มาสิเกลอ มาสิ มาสิ นี่คือห่ม
พระอินทร์ถ้าใครไม่ตีพระอินทร์จะแข่ง" กระจงบอกเสื่อเสื่อก็ูลุยเข้าไป ลุยเข้าไปตี
ต่อกลัวพระอินทร์จะแข่ง แล้วนั่นแหละต่อค่อยหันเสื่อ จนบวมบะหุ่ม (บวมเป่ง)
เสื่อน้ำบวมบะหุ่มหมดเลย เหมือนกับที่เค้าเรียกนั่นแหละ เค้าเรียกเสื่อกันว่า "เสื่อ
หน้าบะหุ่ม" เป็นมาแต่ครั้งกระโน้น เสื่อโกธวิ่งไล่กระจวงจะจับตัวให้ได้

กระจวงก็วิ่งไปอีก พอวิ่งไปถึงบ่อกระจ (เสียงไก่ขัน) ในบ่อมันบอกว่า มัน
ไม่จมนแล้วบอกให้เสื่อลงไปในบ่อเสื่อตาบอด กระจวงว่า "มาสิเกลอ มาสิเกลอ" เสื่อ
มองไม่เห็น ตาบอดสนิทเพราะโดนต่อค่อย "โด้ะ!" (คำอุทาน) เสื่อกระโดดลง
ไป คิดว่าคราวนี้จับกระจวงได้แน่นอน แต่กระจวงวิ่งขึ้นคอเสื่อ ขึ้นหลังหนีไปจนพ้น
เสื่อก็อยุ่ในบ่อนั่นเอง

ข้อคิด

คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด คนฉลาดรู้จักใช้ปัญญาเอาชีวิตรอดมาได้เป็นยอดดี

แบบฝึกทักษะที่ ๑.๒

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสัตว์ชนิดใดบ้าง

.....

.....

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเกียจคร้านของกระเจง

.....

.....

๓. สาเหตุที่ทำให้เสือโกรธกระเจงเพราะเหตุใด

.....

.....

๔. เพราะเหตุใดเสือจึงต้องตีตัวต่อ

.....

.....

๕. พฤติกรรมของสัตว์ชนิดใดที่นักเรียนไม่ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร :

ที่ไหน :

เหตุการณ์ที่ ๑ :

.....

เหตุการณ์ที่ ๒ :

.....

เหตุการณ์ที่ ๓ :

.....

เหตุการณ์ที่ ๔ :

.....

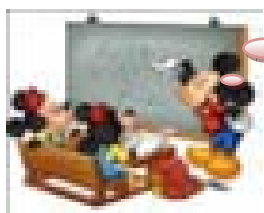
ผลสุดท้ายของเรื่อง :

.....

ข้อคิดที่ได้ :

.....

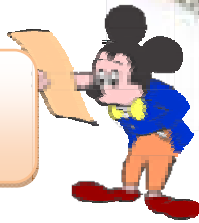
ตั้งใจเรียนนะจ๊ะ

นิทานพื้นบ้านภาคใต้ เรื่อง ปลาแก้มซำ

ภาพประกอบที่ ๑ : ปลาแก้มซำ

ที่มา : <http://www.google.co.th/search>

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวอยู่ครอบครัวหนึ่ง มีอยู่ด้วยกัน 4 ชีวิต ได้แก่ ตา ยาย หมาและแมว ยายนั้นมีแหวนอยู่วงหนึ่งงามมาก หมาเมื่อได้เห็นแหวนของยายแล้วก็นึกชอบอยู่ในใจของมันยิ่งนัก

ต่อมาไม่นานหมาก็ได้ลักแหวนของยายไปเสีย ตายายจึงใช้ให้แมวตามไปเอาแหวนคืนมาจากหมาให้ได้ แมวก็ได้ตามไปทันหมาที่สะพานแห่งหนึ่ง ซึ่งหมากำลังข้ามอยู่บนสะพานนั้น พอติแมวจึงได้ร้องถามหมาขึ้นว่า “ได้ลักแหวนของยายมาบ้างไหม” หมาจึงอ้าปากจะพูดได้ตอบกับแมวเลยทำให้แหวนที่มันคาบอยู่นั้น หล่นลงไป ในคลองเสียบ และก็บังเอิญในคลองนั้น ได้มีฝูงปลาฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ แหวนวงนั้นจึงได้ถูกปลาตัวหนึ่งคาบเอาไป เมื่อแหวนได้ตกลงไปในคลองเสียบเช่นนั้นแล้วหมากับแมวก็ได้หันหน้าเข้าหากัน เพื่อปรึกษาหารือที่จะงมแหวนจากคลองนั้นให้ได้ โดยหมาได้รู้สึกสำนึกผิดที่ได้ลักเอาของมีค่าของผู้มีพระคุณของมันมา มันจึงได้บอกกับแมวว่า มันจะต้องเอาแหวนนั้นไปคืนยายให้ได้ มิฉะนั้นแล้วมันก็จะไม่กลับไปบ้านของตายายอีกเป็นอันขาด หมาจึงได้ลงไปดำว่ายอยู่ในคลองเพื่อหาแหวน แต่ก็หาไม่พบแต่อย่างใด

มันจึงคิดที่จะวิดน้ำในคลองนั้นให้แห้งเสียเลย หมาจึงได้ลงไปในคลองนั้นแล้วก็
ขึ้นมาสะบัดน้ำออกจากตัวมัน หมาได้ทำเช่นนั้นทั้งวันทั้งคืน

ฝ่ายปลาที่อาศัยอยู่ในคลองนั้นต่างก็ตกใจกลัวว่าน้ำจะแห้งแล้วพวกตนก็
จะพากันตายหมด หัวหน้าฝูงปลาจึงได้มาพูดขอร้องกับหมาทันที โดยให้หมายุติ
การวิดคลองเสียแล้วคนที่อาสาเอาแหวนมาคืนให้ หัวหน้าได้ประชุมฝูงปลา
ทั้งหมด และตกลงกันว่าจะคันตัวปลาทุกตัว แล้วหัวหน้าจึงได้พาบริวารออก
ค้นหาปลาตัวที่คาบแหวนนั้นไปจนพบ แล้วก็ได้ขอแหวนคืนให้หมาแต่โดยดี แต่
ปลาตัวนั้นก็ไม่วอมคืนให้ ปลาทั้งฝูงโกรธปลาตัวนั้น จึงพากันเข้าตบตีแย่งเอา
แหวนวงนั้นมาและได้นำไปให้หมาได้ในที่สุด

ในการขี้อแย่งเอาแหวนจากปลาด้วยกันครั้งนั้นปลาตัวที่มีแหวนอยู่ใน
ครอบครองก็ได้ถูกเพื่อนๆ ปลาตบตีเอาจนแค้นทั้งสองข้างชอกขี้จนปลาตัวนั้นจึง
ได้แค้นเข้ามาตั้งแต่บัดนั้นและมันก็ได้มีเผ่าพันธุ์ต่อมา ปลาทุกตัวที่สืบเชื้อสายมา
จากปลาตัวนี้ก็ล้วนแต่มีลักษณะคล้ายกับแค้นเข้าเหมือนกันหมด จึงได้เรียกชื่อปลา
พวกนี้ว่า "ปลาแค้นเข้า" มาจนทุกวันนี้

<http://www.kit.com/view/80884>

แบบฝึกทักษะที่ ๑.๓

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสิ่งใด

.....

.....

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเป็นมาของปลาแก้มซ้ำ

.....

.....

๓. สาเหตุของนิทานเรื่องปลาแก้มซ้ำที่ทำให้เกิดแก้มซ้ำ เกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

๔. เพราะเหตุใดปลาแก้มซ้ำอยากได้แหวนของหมา

.....

.....

๕. หากนักเรียนได้ฟังนิทานเรื่องนี้จบแล้ว นักเรียนคิดว่า

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร :

ที่ไหน :

เหตุการณ์ที่ ๑ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๒ :

.....

.....

เหตุการณ์ที่ ๓ :

.....

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง :

.....

.....

ข้อคิดที่ได้ :

.....

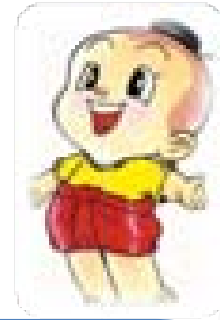
.....

ตั้งใจเรียนนะ

นิทานพื้นบ้านภาคใต้ เรื่อง ลูกนรคุณ

มียายแก่คนหนึ่งอาศัยอยู่กับลูกชายและลูกสะใภ้ แก่มากแล้วทำอะไรก็ไม่ค่อยได้ ลูกสะใภ้จึงไม่ชอบ เทียวคำว่าเม่ยายอย่างนั้นอย่างนี้ ในตอนที่รับประทานข้าวก็จะเอาน้ำที่อยู่ในบ่อใส่น้ำแกง ทำให้น้ำแกงจืดรับประทานไม่ได้ บางครั้งแกงเผ็ดจนเกินไป แต่ตอนที่ทำให้สามีรับประทานก็จะทำอาหารอร่อยๆ

พอถึงเวลาลูกชายกลับบ้าน แม่ก็บอกลูกชายว่าสะใภ้ทำแกงรับประทานไม่ได้ บางครั้งเผ็ด บางครั้งเค็ม บางครั้งจืด ข้างฝ่ายลูกเห็นว่าแม่พูดเรื่อย ๆ ก็หาว่าแม่แก่ปากเปื่อย เพราะแกงที่เมียทำไว้ให้สามีนั้นอร่อยดี ลูกชายก็โกรธจึงชวนกันสองคนสามีภรรยา เอาแม่ห่อเสื้อไว้ว่าจะพาไปเผาในป่าช้า พอถึงป่าช้าก็ลืมนำไม้จืดไฟและก็ใกล้ค่ำแล้วด้วย ฝ่ายสามีก็ใช้ภรรยาไปเอาไม้จืดที่บ้าน ภรรยาก็ไม่กล้าไป สามีจะมาเอง ภรรยาก็ไม่กล้าอยู่คนเดียว ก็เลยชวนกันกลับบ้าน ทั้งสองคนปล่อยให้แม่อยู่ในป่าช้า ฝ่ายแม่เมื่อลูกกลับไปบ้านแล้วก็กลานออกจากเสื้อไปในป่า

พอดีในป่านั้นก็มีโจรไปปล้นบ้านเขามา และนั่งแบ่งเงินกันอยู่ แต่ยายแก่ไม่รู้เรื่องราวโจรปล้นเงินมา พอกลานไปถึงก็พูดขึ้นว่า "ไอ้คนนรคุณ" โจรได้ยินก็ตกใจหนีหมด ทั้งเงินไว้มากมายยายแก่ก็เก็บเงินนั้นแล้วก็พาไปบ้าน ฝ่ายลูกเห็นแม่พาเงินมามากก็พูดว่า เราทิ้งแม่ไว้ในป่าช้า แม่ได้เงินมากมายแต่แม่ก็ไม่ให้ใช้

ฝ่ายแม่ได้ยื่นมือบอกว่าเงินนั้นแม่ให้ทั้งหมด แต่ให้อาเงินนั้นไปซื้อแม่มาให้
 คนหนึ่ง ซื้อแม่ใครก็ได้ที่เขาขาย ลูกชายก็พาเงินนั้นเดินไปทั่วทุกเมืองก็หาซื้อ
 ไม่ได้ ก็เลยต้องกลับบ้าน แต่พอมาถึงบ้านแม่ก็บอกให้ลองไปหาซื้อเมียดูบ้าง พอ
 ให้ไปหาซื้อเมียมาก็ปรากฏว่าซื้อได้ นี่แหละเขาว่าซื้ออื่นซื้อได้แต่ซื้อแม่ซื้อไม่ได้
 ฝ่ายเมียเมื่อเห็นว่าตนเองและสามีพาแม่ไปปล่อยในป่าช้าได้เงินมากมาย ก็ใช้สามี
 พาตนเองไปเผาฝัง สามีก็เอาเสื้อม้วนพาไปในป่าช้า และก็จุดไฟเผาภรรยา ภรรยาที่
 ถูกไฟคลอกตาย

ข้อคิด : ให้ลูกรู้จักบุญคุณของพ่อแม่ และชี้ให้เห็นถึงผลของการเนรคุณพ่อแม่

ที่มา : <http://hilight.kapook.com/view/80884>

แบบฝึกทักษะที่ ๑.๔

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสิ่งใด

.....

.....

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเนรคุณของลูก

.....

.....

๓. สาเหตุของเรื่องลูกเนรคุณที่พ่อแม่ตัวเองไปทิ้งกลางป่า เกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

๔. คำว่าเนรคุณมีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

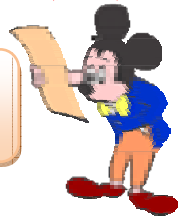
๕. พฤติกรรมของลูกชายกับลูกสะใภ้ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร :

ที่ไหน :

เหตุการณ์ที่ ๑ :

.....

เหตุการณ์ที่ ๒ :

.....

เหตุการณ์ที่ ๓ :

.....

ผลสุดท้ายของเรื่อง :

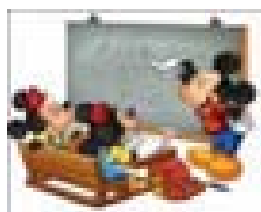
.....

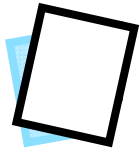
ข้อคิดที่ได้ :

.....

.....

ตั้งใจเรียนนะ

แบบทดสอบหลังเรียน

ท๒๒๑๐๑ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

๑. เพราะเหตุใดหนูจึงยอมทำตามที่แม่วั่ง
 - ก. กลัวหมาและแมวโกรธหากไม่ทำตาม
 - ข. แมวให้หนูขึ้นฝั่งไปด้วยกัน
 - ค. อยู่ในเรือไม่มีอาหารกิน
 - ง. ถูกทุกข้อ
๒. ในเรื่องสี่เกลอสัตว์ชนิดใดที่มีนิสัยรักการทำงาน
 - ก. เสือ, ไก่, กระเจง
 - ข. ไก่, นกอินทรี, เสือ
 - ค. กระเจง, นกอินทรี, เสือ
 - ง. กระเจง, นกอินทรี, เสือ, ไก่
๓. ปลาแก้มซำได้แหวนไปเป็นของตน ตรงกับสำนวนไทยอย่างไร
 - ก. กระดี่ได้น้ำ
 - ข. ไก่ได้พลอย
 - ค. ซำๆ ได้พริ้วเล่มงาม
 - ง. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า

๔. ทำไมหมาและแมวจึงมีความคิดที่จะหนีออกจากเรือ

- ก. เพราะเกิดความเบื่อหน่ายที่อยู่ในเรือมานาน
- ข. เพราะ พ่อค้าให้แมวและหมาทำงานหนัก
- ค. เพราะหมาและแมวทะเลาะกันอยู่บ่อยๆ
- ง. เพราะหนูไม่ยอมช่วยเหลือลูกแก้ววิเศษให้

๕. นิทานพื้นบ้านเรื่องใดแสดงถึงความเกียจคร้านและเห็นแก่ตัว

- ก. ลีเกลอ
- ข. ลูกเศรษฐี
- ค. ปลาแก้มขี้
- ง. เกะหนูเกะแมว

๖. บุคคลในข้อใดไม่มีพื้นฐานในการอ่านเชิงวิเคราะห์

- ก. ก่อนอ่านหนังสือทุกครั้งจะต้องศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ภายในหนังสือ
- ข. น้อยไม่ชอบวรรณคดีไทยเมื่ออ่านเรื่องพระอภัยมณีจึงไม่ค่อยเข้าใจ
- ค. แดงอ่านเรื่องลูกขาวนาได้อย่างรวดเร็วและเข้าใจ เพราะเคยช่วยปู่ทำนา
- ง. นารีได้ฉายาว่า หนอนหนังสือ เพราะชอบอ่านหนังสือเกือบทุกประเภท

๗. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

- ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
- ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้
- ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
- ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น สรุปเรื่องได้

๘. เรื่องลูกเศรษฐีให้ข้อคิดอะไรกับนักเรียน

- ก. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
- ข. เงินสามารถบันดาลทุกสิ่งทุกอย่างได้
- ค. ลูกที่ดีต้องตอบแทนคุณพ่อแม่
- ง. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

๕. อะไรเป็นสาเหตุให้ลูกชายและลูกสะใภ้ นำแม่ไปทิ้งไว้ในป่า

- ก. เพราะความยากจน
- ข. เพราะไม่ได้เงินจากแม่
- ค. เพราะต้องการซื้อแม่ใหม่
- ง. เพราะลูกสะใภ้รังเกียจแม่สามี

๑๐. ในเรื่องปลาแก้วฆ่าข้อใดแสดงถึงความสามัคคี

- ก. ปลาทุกตัวยอมบอกความจริงว่าเอาแหวนไปเพื่อเอาใจหัวหน้าปลา
- ข. หมาขอความช่วยเหลือให้ปลาทุกตัวเอาแหวนคืนให้
- ค. หัวหน้าปลา เรียกประชุมปลาทั้งหมด
- ง. ปลาทุกตัวบอกว่าไม่ได้เอาแหวนไป

กระดาษคำตอบแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย (/) ลงใน
กระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

๖.

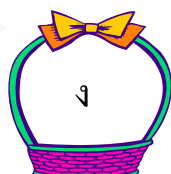
๗.

๘.

๘.

๑๐.

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.

กรุงเทพมหานคร.

จุฬามาศ เจริญธรรมและคณะ. (๒๕๔๖). คู่มือการจัดกิจกรรม การอ่าน เชิงวิเคราะห์ กรุงเทพฯ :

เนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๖). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๖. กรุงเทพฯ :

บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น จำกัด.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (๒๕๕๐). ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2 . นนทบุรี:

ซี.ซี. นอลลิคจิงคส์

สุวิทย์ มูลคำ. ครบเครื่องเรื่องการคิด (2547). พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน

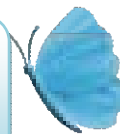
ภาพพิมพ์

Bloom. Benjamin S.and et.al. (1956).Taxonomy of Educational Objectives

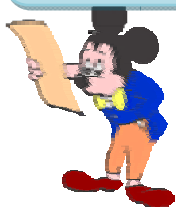
Book :Cognitive Donvain. London: Longman Group Com

ภาคผนวก

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๑

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสิ่งใด

แนวคำตอบ เกะหนู เกะแมว

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเป็นมาของเกะหนูแมว

แนวคำตอบ เมื่อดวงแก้ววิเศษจมน้ำไปทั้งหนูและแมวต่างหมดแรงไม่อาจว่ายน้ำแนวคำตอบ ต่อไปได้ สัตว์ทั้งสองจึงจมน้ำตายกลายเป็น "เกะหนูเกะแมว" อยู่ที่อำหน้าเมืองสงขลา

๓. สาเหตุของตำนานเรื่องที่ทำให้เกิดเกะหนูเกะแมว เกิดจากสาเหตุใด

แนวคำตอบ เกิดจากความโลภ

๔. ลูกแก้ววิเศษ มีอนุภาพอย่างไร

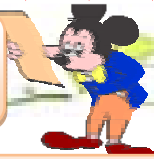
แนวคำตอบ ช่วยให้ลอยน้ำได้

๕. พฤติกรรมของสัตว์ทั้งสามนักเรียนควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ ไม่ควร เพราะ

- พฤติกรรมของหมาที่ไม่ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะ เป็นผู้เสนอวิธีการที่จะหนีออกจากเรือและไม่มีความซื่อสัตย์ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
- พฤติกรรมของแมว ที่ไม่ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะ บังคับผู้ที่ไม่มีทางสู้ให้กระทำในสิ่งที่ผิด และมีความโลภ
- พฤติกรรมของหนูที่ไม่ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะ เกิดความเห็นแก่ตัวและความโลภที่จะนำแก้ววิเศษมาครอบครองแต่เพียงผู้เดียว

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร : พ่อค้าจีน หมา แมว หนู

ที่ไหน : เรือสำเภา

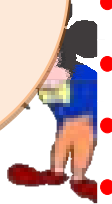
เหตุการณ์ที่ ๑ : พ่อค้าจีนคนหนึ่งคุมเรือสำเภาจากเมืองจีนมาค้าขาย ที่เมืองสงขลา เมื่อขายสินค้าหมดแล้วจะซื้อสินค้าจากสงขลากลับไปเมืองจีนเป็นประจำ

เหตุการณ์ที่ ๒ : พ่อค้าได้เห็นหมากับแมวคู่หนึ่งมีรูปร่างหน้าตาน่าเอ็นดู จึงขอซื้อ พาลงเรือไปด้วย หมากับแมวเมื่ออยู่ในเรือนานๆ ก็เกิดความเบื่อหน่ายและอยากจะกลับไปอยู่บ้านที่สงขลาหมาได้บอกกับแมวว่าพ่อค้ามีดวงแก้ววิเศษที่ใครเกาะแล้ว จะไม่จมน้ำ แมวจึงคิดที่จะได้แก้ววิเศษนั้นมาครอบครองจึงไปข่มขู่หนูให้ขโมยให้ และอนุญาตให้หนูหนีขึ้นฝั่งไปด้วย

เหตุการณ์ที่ ๓ : หนูลอบเข้าไปลักดวงแก้ววิเศษของพ่อค้าโดยอมไว้ในปาก แล้วสัตว์ทั้งสาม หนีลงจากเรือว่ายน้ำ จะไปขึ้นฝั่งที่หน้าเมืองสงขลา ขณะที่ว่ายน้ำมาด้วยกัน หนูซึ่งว่ายน้ำนำหน้ามาก่อนก็นึกขึ้นได้ว่าดวงแก้วที่ตนอมไว้ในปากนั้นมีค่ามหาศาล เมื่อถึงฝั่งหมากับแมวดึงแย่งเอาไป จึงคิดที่จะหนีหมากับแมวขึ้นฝั่งไปตามลำพัง ดวงแก้วจะได้เป็นของตนเองแต่เพียงผู้เดียวตลอดไป แต่แมวที่ว่ายน้ำตามหลังมาก็คิดจะได้ดวงแก้ว ไว้ครอบครองเช่นกัน จึงว่ายน้ำตรงรี่เข้าไปหาหนู ฝ่ายหนูเห็นแมวตรงเข้ามา ก็ตกใจกลัวแมวจะตะปบจึงว่ายน้ำสุดแรงและไม่ทันระวังตัว ดวงแก้ววิเศษที่คาบไว้ในปากก็ตกลงจมหายไปทะเล เมื่อดวงแก้ววิเศษจมน้ำไปทั้งหนูและแมวต่างหมดแรงไม่อาจว่ายน้ำต่อไปได้ สัตว์ทั้งสองจึงจมน้ำตายกลายเป็น “เกาะหนูเกาะแมว” อยู่ที่อ่าวหน้าเมืองสงขลา

ผลสุดท้ายของเรื่อง: หมาได้ตะเกียกตะกายว่ายน้ำไปจนถึงฝั่งแต่ด้วยความเหน็ดเหนื่อยจึงขาดใจตายกลายเป็นหินเรียกว่า “เขาดังกวน” เป็นภูเขาตั้งอยู่ริมอ่าวสงขลา ส่วนดวงแก้ววิเศษที่หล่นจากปากหนูก็แตกแหลกละเอียดเป็นหาดทราย เรียกสถานที่นี้ว่า “หาดทรายแก้ว” ตั้งอยู่ทางเหนือของอ่าวสงขลา

ข้อคิดที่ได้ : อย่าโลภมาก ให้มีความสามัคคีและแบ่งปันเอื้อเฟื้อต่อกัน

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๒

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสัตว์ชนิดใดบ้าง

แนวคำตอบ กระเจง เสือ นกอินทรี ไก่

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเกียจคร้านของกระเจง

แนวคำตอบ พอถึงตอนเที่ยงกระเจงรู้สึกทนนทำงานต่อไปไม่ไหว จึงบอกว่าปวดอุจจาระ ขอลไปทำธุระสักประเดี๋ยว

๓. สาเหตุที่ทำให้เสือโกรธกระเจงเพราะเหตุใด

แนวคำตอบ ถูกกระเจงหลอกให้กินจี๊ และหลอกให้ตีตัวต่อจนหน้าบวมตาบอดสนิท

๔. เพราะเหตุใดเสือจึงต้องตีตัวต่อ

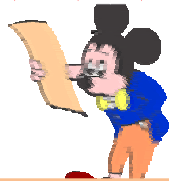
แนวคำตอบ เพราะเชื่อกระเจงที่บอกว่า “พระอินทร์ให้ตี ถ้าไม่ตีพระอินทร์จะแข่ง” ด้วยความกลัวพระอินทร์จะแข่งก็เลยตีตัวต่อ

๕. พฤติกรรมของสัตว์ชนิดใดที่นักเรียนไม่ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ กระเจง เพราะมีนิสัยเกียจคร้าน เอาเปรียบผู้อื่น ชอบกลั่นแกล้ง ใช้ความฉลาดหลอกลวงให้ผู้อื่นหลงเชื่อ ไม่มีความเมตตา แม้เพื่อนจะได้รับความเจ็บปวดทรมานอยู่แล้วยังคิดทำร้าย หลลาดแกมโกง

คำตอบอยู่ในเฉลยพินิจของครู

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

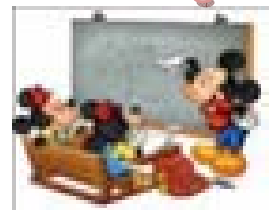
ใคร/อะไร : กระเจง เสือ นกอินทรี และไก่ เป็นเกลอกัน

ที่ไหน : อยู่บ้านเดียวกัน

เหตุการณ์ที่ ๑ : สัตว์ทั้งสี่ตกลงกันว่าจะช่วยกันทำงาน เมื่อถึงเวลาทำงานก็ไปทำงานทั้งหมด จึงมีการตั้งเวรหุงข้าวกัน โดยวันนั้นเป็นวันแรกเสือเป็นคนหุงข้าว ส่วนทั้งหมดที่เหลือก็ไปทำงาน พอถึงตอนเที่ยงกระเจงรู้สึกทนนทำงานต่อไปไม่ไหว จึงบอกว่าปวดอุจจาระ ขอไปทำธุระสักประเดี๋ยวซึ่งตอนนั้นเป็นเวลาเที่ยง พอไปถึงบ้านก็แอบดูเสือหุงข้าวเห็นเสือกำลังแกงเนื้อวัว ครั้นถึงเวลากลับบ้านกระเจงก็ถามเพื่อนว่า "วันนี้แกอะไรหรือเกลอ" "มิงรู้ริ" เสือถาม "กระเจงบอกว่าใครทายถูกจะได้แกง 2 ถ้วย" เพื่อนๆ ทายกัน ก็ทายไม่ถูกกันเลย แต่กระเจงทายถูก กระเจงทายว่า "แกงเนื้อวัว" พอถึงเวลากินมันจึงได้แกงสองถ้วย

เหตุการณ์ที่ ๒ : เช้าวันต่อมา นกอินทรีเป็นผู้หุงข้าว กระเจงก็ทำเช่นเดิม เหมือนทุกวันนี้แหละ พอถึงช่วงเวลาเพื่อนทำกับข้าวก็แอบไปดูอีก ก็รู้ว่า นกอินทรีแกงปลากระพง พอกลับมาททายเพื่อนแล้วไม่มีใครทายถูก กระเจงบอกว่า ถ้าใครทายถูกได้ 2 ถ้วยอีก กระเจงก็ทายถูกจึงได้แกงมาสองถ้วยแล้ว

ตั้งใจเรียนนะ

เหตุการณ์ที่ ๓ : ไก่อ้อยู่บ้านเป็นเวรหุงข้าวทำกับข้าว กระจกก็กลับมาอีกทำเหมือนเดิม กระจกก็กลับบ้านแอบดูไก่ เห็นไก่แกงไข่ พอกระจกกลับมาก็ทนายเพื่อนอีกเหมือนเดิม เพื่อนๆ ก็ทนายไม่ถูก กระจกทนายถูกอีก กระจกจึงได้ไข่ 2 ใบ

เหตุการณ์ที่ ๔ : กระจกอยู่บ้านเป็นเวรหุงข้าวทำกับข้าว กระจกไม่ทำอะไร ทำเครื่องแกงใส่ลงในหม้อแล้วชี้ใส่หม้อไว้ แล้วทำเป็นไข่ เมื่อเพื่อนๆ กลับมาก็รีบบอกว่าไม่ได้ทำอะไรมีแต่น้ำแกง เสือเลยชดน้ำแกง พอเสือชดน้ำแกง กระจกก็ว่า “เกลอกินขี้กู่” เสือฟังไม่ถนัด แต่พอได้ยินชัด ว่าตนเองกินขี้กระจก ก็วิ่งไล่จับกระจก แต่ด้วยความฉลาดของกระจก ก็หลอกให้เสือตีตัวต่อ ต่อก็ตอยหน้าเสือจนบวมบะเหวม

ผลสุดท้ายของเรื่อง : เสือไล่กระจกมาถึงบ่อ กระจกก็หลอกให้เสือลงไปบ่อ กระจกหนีขึ้นมาจากบ่อได้ ปลอ่ยให้เสืออยู่ในบ่อนั่นเอง

ข้อคิดที่ได้ : คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด คนฉลาดรู้จักใช้ปัญญา เอาชีวิตรอดมาได้เป็นยอดเยี่ยม

คำตอบอยู่ในคลิปนิทานของครู

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๓

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสิ่งใด

แนวคำตอบ ปลาแก้มขี้

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเป็นมาของปลาแก้มขี้

แนวคำตอบ ในการชื้อแย่งเอาแหวนจากปลาด้วยกันครั้งนั้นปลาตัวที่มีแหวนอยู่ในการครอบครองก็ได้ถูกเพื่อนๆ ปลาตบตีเอาจนแก้มทั้งสองข้างช้ำชอกยิ่งนักปลาตัวนั้นจึงได้แก้มขี้มาตั้งแต่บัดนั้นและมันก็ได้มีเผ่าพันธุ์ต่อมาปลาทุกตัวที่สืบเชื้อสายมาจากปลาตัวนี้ก็ล้วนแต่มีลักษณะคล้ายกับแก้มขี้เหมือนกันหมด จึงได้เรียกชื่อปลาชนิดนี้ตามลักษณะของมันว่า "ปลาแก้มขี้" มาจนทุกวันนี้

๓. สาเหตุของนิทานเรื่องปลาแก้มขี้ที่ทำให้เกิดแก้มขี้ เกิดจากสาเหตุใด

แนวคำตอบ อยากได้ของคนอื่นมาครอบครอง

๔. เพราะเหตุใดปลาแก้มขี้อยากได้แหวนของหมา

แนวคำตอบ เพราะความสวยงามของแหวน

๕. พฤติกรรมของสัตว์ทั้งสามนักเรียนไม่ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ

- พฤติกรรมของปลาแก้มขี้ ไม่ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่าง เพราะ แย่งแหวนมาได้แล้วไม่ยอมคืนเจ้าของ ทั้งๆ ที่รู้ว่าภัยกำลังมาถึงตัว รู้อยู่ว่าถ้าไม่คืนปลาทุกตัวก็ต้องตายที่ไม่มีน้ำได้อาศัย ไม่มีความรักในหมู่คณะ

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร: ตา ยาย หมา แมว ปลา

ที่ไหน : บ้านตายาย ลำคลอง

เหตุการณ์ที่ ๑ : มีครอบครัวอยู่ครอบครัวหนึ่ง มีอยู่ด้วยกัน 4 ชีวิต ได้แก่ ตา ยาย หมาและแมว ยายนั่นมีแหวนอยู่วงหนึ่งงามมาก หมาเมื่อได้เห็นแหวนของยาย แล้วก็นึกชอบอยู่ในใจของมันยิ่งนัก

เหตุการณ์ที่ ๒ : หมาก็ได้ลักแหวนของยายไปเสียดายจึงใช้ให้แมวตามไปเอาแหวนคืนมาจากหมาให้ได้แมวก็นำไปทันหมาที่สะพานแห่งหนึ่งซึ่งหมากำลังข้ามอยู่บนสะพานนั้นพอดีแมวจึงได้ร้องถามหมาขึ้นว่าได้ลักแหวนของยายมาบ้างไหมหมาจึงอ้าปากจะพูดได้ตอบกับแมวเลยทำให้แหวนที่มันคาบอยู่นั้นหล่นลงไป ในคลองเสียและก็บังเอิญในคลองนั้น ได้มีฝูงปลาฝูงหนึ่งอาศัยอยู่แหวนวงนั้นจึงได้ถูกปลาตัวหนึ่งคาบเอาไป เมื่อแหวนได้ตกลงไปในคลองเสียเช่นนั้นแล้วหมากับแมวก็นึกหวั่นใจเข้าหากันเพื่อปรึกษาหารือที่จะงมแหวนจากคลองนั้นให้ได้ โดยหมาได้รู้สึกนึกคิดที่ได้ลักเอาของมีค่าของผู้มีพระคุณของมันมา มันจึงได้บอกกับแมวว่า มันจะต้องเอาแหวนนั้นไปคืนยายให้ได้ มิฉะนั้นแล้วมันก็จะไม่กลับไปบ้านของตายายอีกเป็นอันขาดหมาจึงได้ลงไปดำว่ายอยู่ในคลองเพื่อหาแหวนแต่ก็ไม่พบแต่อย่างใดมันจึงคิดที่จะวิดน้ำในคลองนั้นให้แห้งเสียเลยหมาจึงได้ลงไป ในคลองนั้นแล้วก็ขึ้นมาสะบัดน้ำออกจากตัวมันได้ทำอยู่เช่นนั้นทั้งวันทั้งคืน

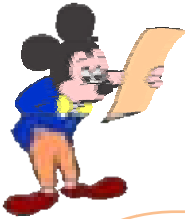
เหตุการณ์ที่ ๓ : ปลาที่อาศัยอยู่ในคลองนั้นต่างก็ตกใจกลัวว่าน้ำจะแห้งแล้วพวกคนก็จะพากันตายนหมดหัวหน้าฝูงปลาจึงได้มาพูดขอรู้เรื่องกับหมาทันทีโดยให้หมายุติการวิดคลองเสียแล้วตนก็อาสาเอาแหวนมาคืนให้หัวหน้าฝูงปลาจึงได้พาบริวารออกค้นหาปลาตัวที่คาบแหวนนั้นไปจนพบแล้วก็ได้ออแหวนคืนให้หมาแต่โดยดี แต่ปลาตัวนั้นก็ ไม่ยอมคืนให้

ผลสุดท้ายของเรื่อง : ปลาตัวที่เอาแหวนไปไม่ยอมคืนให้ ปลาทั้งฝูงโกรธปลาตัวนั้น จึงพากันเข้าตบตีขี้อแย่งเอาแหวนวงนั้นมา และได้นำไปให้หมาได้ในที่สุด ในการ ขี้อแย่งเอาแหวนจากปลาด้วยกันครั้งนั้น ปลาตัวที่มีแหวนอยู่ในครอบครองก็ได้ถูกเพื่อนๆ ปลาตบตีเอาจนแค้นทั้งสองข้างอย่างยิ่งนัก ปลาตัวนั้นจึงได้แค้นมาตั้งแต่นั้น และมันก็ได้มีเผ่าพันธุ์ต่อมา ปลาทุกตัวที่สืบเชื้อสายมาจากปลาตัวนี้ก็ล้วนแต่ มีลักษณะคล้ายกับแค้นมาเหมือนกันหมด จึงได้เรียกชื่อปลาชนิดนี้ตามลักษณะของมันว่า "ปลาแค้นมา" มาจนทุกวันนี้

ข้อคิดที่ได้ : ความอยากได้ของผู้อื่นมาเป็นของตน อาจนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเองและผู้อื่น เมื่อสำนึกถึงความผิดได้ บางครั้งก็อาจจะสายเกินไป

คำตอบอยู่ในดุลพินิจของครู

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑.๔

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนตอบคำ

๑. เรื่องที่นักเรียนอ่านกล่าวถึงสิ่งใด

แนวคำตอบ แม่แก่ๆ ที่อาศัยอยู่กับลูกชายและลูกสะใภ้ที่รังเกียจแม่ของตน และความเนรคุณของลูกออกตัญญูที่คิดฆ่าแม่ของตนเอง

๒. เหตุการณ์ในตอนใดที่บอกถึงความเนรคุณของลูก

แนวคำตอบ เวลาลูกชายกลับมาบ้าน แม่ก็บอกลูกชายว่าสะใภ้ทำแกล้งรับประทานไม่ได้ บางครั้งเผ็ด บางครั้งเค็ม บางครั้งจืด ข้างฝ่ายลูกเห็นว่าแม่พูดเรื่อยๆ ก็หาว่าแม่แก่ปากเปือก เพราะแกล้งที่เมียทำไว้ให้สามีนั้นอร่อยดี ลูกชายก็โกรธจึงชวนกันสองคนสามีภรรยา เอาแม่ห่อเสื้อไว้ว่าจะพาไปเผาในป่าช้า พอถึงป่าช้าก็ลืมนไม้จืดไฟและก็โกส้ค้ำแล้วด้วย ฝ่ายสามีก็ใช้ภรรยาไปเอาไม้จืดที่บ้าน ภรรยาก็ไม่กล้าไป สามีจะมาเอาเอง ภรรยาก็ไม่กล้าอยู่คนเดียว ก็เลยชวนกันกลับบ้าน ทั้งสองคนปล่อยให้แม่อยู่ในป่าช้า ฝ่ายแม่เมื่อลูกกลับไปบ้านแล้วก็คลานออกจากเสื้อไปในป่าพอดี

๓. สาเหตุของเรื่องลูกเนรคุณที่พ่อแม่ตัวเองไปทิ้งกลางป่า เกิดจากสาเหตุใด

แนวคำตอบ สาเหตุแม่ว่าทำแรงแรับประทานไม่ได้ บางครั้งเผลอ บางครั้ง
เค็ม บางครั้งจืด ข้างฝ่ายลูกเห็นว่าแม่พูดเรื่อย ๆ ก็หาว่าแม่แกล้งปากเปือก เพราะแรงแที่
เมียทำไว้ให้สามีนั้นอร่อยดี ลูกชายก็โกรธจึงชวนกันสองคนสามีภรรยา เอาแม่ห่อ
เสื่อไว้ว่าจะพาไปเผาในป่าช้า พอถึงป่าช้าก็ลืมไม้ขีดไฟและเกลือคำแล้วด้วย ฝ่าย
สามีก็ใช้ภรรยาไปเอาไม้ขีดที่บ้าน ภรรยาก็ไม่กล้าไป สามีจะมาเอาเอง ภรรยาก็ไม่
กล้าอยู่คนเดียว ก็เลยชวนกันกลับบ้าน ทั้งสองคนปล่อยให้แม่อยู่ในป่าช้า ฝ่ายแม่
เมื่อลูกกลับไปบ้านแล้วก็กลานออกจากเสื่อไปในป่าพอดี

๔. คำว่าเนรคุณในความคิดของนักเรียนมีความหมายว่าอย่างไร

แนวคำตอบ ไม่สำนึกบุญคุณ ออกคณญ คิดร้ายต่อผู้มีพระคุณ

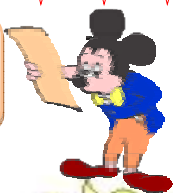
๕. พฤติกรรมของลูกชายกับลูกสะใภ้ควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ ไม่ เพราะ ไม่รู้จักบุญคุณของผู้มีพระคุณ

คำตอบอยู่ในดุลพินิจของครู

กิจกรรมที่ ๒

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร/อะไร : แม่ ลูกชาย ลูกสะใภ้ โจร

ที่ไหน : บ้าน ป่าช้า

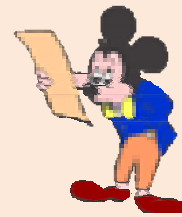
เหตุการณ์ที่ ๑ : มียายแก่คนหนึ่งอยู่กินกับลูกชายและลูกสะใภ้ แก่มากแล้ว ทำอะไรก็ไม่ค่อย ได้ ลูกสะใภ้จึงไม่ชอบ เทียวคำว่าแม่ยายอย่างนั้นอย่างนี้ ในตอนที่รับประทานข้าวก็จะเอาน้ำที่อยู่ในบ่อใส่น้ำแกง ทำให้น้ำแกงจืดรับประทานไม่ได้ บางครั้งแกงเผ็ดจนเกินไป แต่ตอนที่ทำให้สามีรับประทานก็จะทำอาหารดี ๆ

เหตุการณ์ที่ ๒ : พอถึงเวลาลูกชายกลับบ้าน แม่ก็บอกลูกชายว่าสะใภ้ทำแกงรับประทานไม่ได้ บางครั้งเผ็ด บางครั้งเค็ม บางครั้งจืด ข้างฝ่ายลูกเห็นว่าแม่พูดเรื่อย ๆ ก็หาว่าแม่แก่ปากเปือก เพราะแกงที่เมียทำไว้ให้สามีนั้นอร่อยดี ลูกชายก็โกรธจึงชวนกันสองคนสามีภรรยา เอาแม่ห่อเสื้อไว้ว่าจะพาไปเผาในป่าช้า พอถึงป่าช้าก็ลืมนำไม้ขีดไฟและไฟก็ใกล้ค่ำแล้วด้วย ฝ่ายสามีก็ใช้ภรรยาไปเอาไม้ขีดที่บ้าน ภรรยาก็ไม่กล้าไป สามีจะมาเอาเอง ภรรยาก็ไม่กล้าอยู่คนเดียว ก็เลยชวนกันกลับบ้าน ทั้งสองคนปล่อยให้แม่อยู่ในป่าช้า ฝ่ายแม่เมื่อลูกกลับไปบ้านแล้วก็คลานออกจากเสื้อไปในป่าพอดี

เหตุการณ์ที่ ๓ : ในป่านั้นก็มีโจรไปปล้นบ้านเขามา และนั่งแบ่งเงินกันอยู่ แต่ยายแก่ไม่รู้เรื่องว่าโจรปล้นเงินมา พอคลานไปถึงก็พูดขึ้นว่า "ไอ้คนเนรคุณ" โจรได้ยินก็ตกใจหนีหมด ทั้งเงินไว้มากมายยายแก่ก็เก็บเงินนั้นแล้วก็พาไปบ้าน ฝ่ายลูกเห็นแม่พาเงินมามากก็พูดว่า เราทิ้งแม่ไว้ในป่าช้า แม่ได้เงินมากมายแต่แม่ก็ไม่ให้ใช้ ฝ่าย

ผลสุดท้ายของเรื่อง : แม่ได้ยืนก็บอกว่าเงินนั้นแม่ให้ทั้งหมด แต่ให้เอาเงินนั้นไปซื้อแม่มาให้คนหนึ่ง ซื้อแม่ใครก็ได้ที่เขาขาย ลูกชายก็พาเงินนั้นเดินไปทั่วทุกเมืองก็หาซื้อไม่ได้ก็เลยต้องกลับบ้าน แต่พอมาถึงบ้านแม่ก็บอกให้ลองไปหาซื้อเมียดูบ้าง พอให้ไปหาซื้อเมียมาก็ปรากฏว่าซื้อได้ นี่แหละเขาว่าซื้ออื่นซื้อได้แต่ซื้อแม่ซื้อไม่ได้ ฝ่ายเมียเมื่อเห็นว่าตนเองและสามีพาแม่ไปปล่อยในป่าช้าได้เงินมามากมาย ก็ใช้สามีพาตนเองไปเผาฝัง สามีก็เอาเสื้อม้วนพาไปในป่าช้า และก็จุดไฟเผาภรรยา ภรรยาที่ถูกไฟคลอกตาย

ข้อคิดที่ได้ : ให้ลูกรู้จักบุญคุณของพ่อแม่ และชี้ให้เห็นถึงผลของการเนรคุณพ่อแม่

แบบบันทึกการตรวจผลงาน

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เล่มที่ ๑ นิทานพื้นบ้าน

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบฝึกที่/คะแนน				รวม	✓ ผ่าน ✗ ไม่ผ่าน
		๑.๑	๑.๒	๑.๓	๑.๔		
		๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๔๐	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							
๑๑							
๑๒							
๑๓							
๑๔							
๑๕							
๑๖							
๑๗							
๑๘							
๑๙							
๒๐							

แบบบันทึกการตรวจผลงาน

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เล่มที่ ๑ นิทานพื้นบ้าน

เลข ที่	ชื่อ – สกุล	คะแนนแบบฝึกที่/คะแนน				รวม	✓ ผ่าน ✗ ไม่ผ่าน
		๑.๑	๑.๒	๑.๓	๑.๔		
		๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๖๐	
๒๕							
๒๖							
๒๗							
๒๘							
๒๙							
๓๐							
๓๑							

แบบบันทึกคะแนน

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบทดสอบ		ผลต่าง
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
		๑๐	๑๐	
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				
๑๑				
๑๒				
๑๓				
๑๔				
๑๕				
๑๖				
๑๗				
๑๘				
๑๙				
๒๐				

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เล่มที่ ๑ นิทานพื้นบ้าน

แบบบันทึกคะแนน

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เล่มที่ ๑ นิทานพื้นบ้าน

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนแบบทดสอบ		ผลต่าง
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
		๑๐	๑๐	
๒๑				
๒๒				
๒๓				
๒๔				
๒๕				
๒๖				
๒๗				
๒๘				
๒๙				
๓๐				
๓๑				